

Terugkoppeling van het gesprek met een delegatie van het Kabinet op 5 april 2017.

Beste nabestaanden,

Op 5 april jl. heeft een open en constructief gesprek plaatsgevonden tussen een aantal nabestaanden en minister president Rutte, minister van Veiligheid en Justitie Blok en minister van Buitenlandse Zaken Koenders. Bij dit gesprek was een delegatie van het bestuur van de stichting en de werkgroep waarheidsvinding aanwezig. Tevens waren aanwezig de heren van Nunen (directeur Rijksvoorlichtingsdienst), Nijhuis (directeur Communicatie bij V&J) en Korvinus (Raadsadviseur van de minister president). Het Kabinet had zich goed en zorgvuldig voorbereid op het gesprek met de nabestaanden; wij konden als nabestaanden alle onderwerpen aankaarten, van groot tot klein.

Het bestuur hecht eraan u op deze wijze en persoonlijk op de hoogte te stellen van de gespreksonderwerpen en gemaakte afspraken, zoals wij dit ook hebben gedaan na het gesprek met de minister president op 30 november 2016..

De volgende onderwerpen zijn in het gesprek aan de orde geweest (samenvattend):

- **Samenwerking JIT-landen:** volgens het kabinet verloopt de samenwerking tussen de JIT-landen goed. Naast frequent overleg op ministerieel niveau met ambtsgenoten van de JIT-landen, neemt het kabinet ook elke gelegenheid te baat om op diplomatiek niveau alle relevante onderwerpen rond MH17 op de agenda te houden. Naast de nog steeds aanzienlijke inzet van het Openbaar Ministerie bij het strafrechtelijk onderzoek zijn ook tientallen diplomaten nog steeds actief met het Onderwerp MH17 bezig.
Het kabinet rapporteert geregeld aan de Verenigde Naties over de uitvoering van resolutie 2166 van de Veiligheidsraad.
- **Niet sluiten Luchtruim Oekraïne:** geregeld heeft de stichting aandacht gevraagd voor de verantwoordelijkheid van Oekraïne voor het (ten onrechte) niet sluiten van het luchtruim. Het vinden en berechten van de daders van de aanslag is het primaire doel, maar ook de rol van Oekraïne moet op een of andere wijze op de agenda blijven staan. In het gesprek hebben wij de aansprakelijkheid van Oekraïne aan de orde gesteld. **Het kabinet heeft aangegeven, dat in dit stadium de individuele strafrechtelijke aansprakelijkheid (lees: opsporen, vervolgen en berechten van de daders van de aanslag) voorop staat. Staten aansprakelijk stellen door het Nederlandse kabinet zou in deze fase mogelijk contraproductief kunnen werken (samenwerking binnen het JIT). Het kabinet sluit staatsaansprakelijkheid van Oekraïne en Rusland niet uit, maar kan daar in dit stadium nog geen uitspraak over doen.**
Er loopt op dit moment een rechtszaak van enige Duitse nabestaanden bij het Europese Hof ten de staat, omdat Oekraïne het luchtruim onterecht niet heeft gesloten. Ook in Nederland wordt over de aansprakelijkheid van Oekraïne nagedacht en het is niet uit te sluiten, dat nabestaanden juridische acties gaan ondernemen. **De stichting is een nabestaandenbijeenkomst aan het voorbereiden, waarin u wordt bijgepraat over de juridische mogelijkheden en onmogelijkheden bij een strafzaak tegen de daders en een eventuele rechtszaak tegen Oekraïne. Het kabinet heeft aangegeven dat, indien nabestaanden voor het laatste kiezen, het kabinet daar niet in zal interveniëren.**
- **Rechtspositie nabestaanden:** wij hebben het kabinet gevraagd om er zoveel als mogelijk voor te zorgen, dat bij de keuze van een berechtingsoptie (voor welk type rechtbank) in een strafzaak tegen de daders de rechtspositie van de nabestaanden wordt gewaarborgd. En dan gaat het om het spreekrecht van nabestaanden, maar ook om de mogelijkheid om genoegdoening te eisen. De ministers hebben aangegeven, dat de rechtspositie van de nabestaanden voor het kabinet zeer zwaarwegend zal zijn bij de keuze van berechtingsopties en de inzet van het kabinet zal dienovereenkomstig zijn.
- **Informatievoorziening Openbaar Ministerie:** een adequate en geregelde informatievoorziening aan de nabestaanden is essentieel, zeker nu het strafrechtelijk onderzoek al zeer geruime tijd loopt en er nog geen korte termijn perspectief is op uitsluitel. De stichting heeft eerder aangegeven, dat een informatiebijeenkomst voor nabestaanden gewenst is. Het OM heeft echter aangegeven, dat inhoudelijk nog zodanig veel te melden is, dat dit een nabestaandenbijeenkomst à la Nieuwegein rechtvaardigt. Vanuit de nabestaanden is vervolgens aangegeven, dat ook procesinformatie (welke stappen moeten worden gezet) belangrijk is voor nabestaanden. Het gehele traject rond de opsporing, vervolging en berechting is complex en kent vele

afhankelijkheden. Het is goed om de nabestaanden daarin mee te nemen. Minister Blok zal dit bespreken met het OM.

- **Reis Oekraïne:** Wij hebben wederom aangegeven, dat veel nabestaanden de crashsite willen bezoeken, zodra dit mogelijk is. Vanuit het kabinet is aangegeven, dat de huidige veiligheidssituatie in het crashgebied in Oekraïne in de laatste tijd weer is verslechterd. Er is, naast gevechten en mijnenvelden ook sprake van ontvoeringen en er is sprake van een negatief reisadvies van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Maar het is wat de stichting betreft van belang, om alle voorbereidingen wel alvast te gaan treffen, zodat we snel kunnen schakelen als de situatie in Oekraïne veilig is en een reis verantwoord is. Van kabinetszijde is toegezegd, dat in overleg met de stichting gewerkt zal worden aan een draaiboek. Daarnaast zal via het IVC informatie worden verstrekt over de veiligheidssituatie in het rampgebied.
- **Camerabeelden Schiphol:** het bestuur van de stichting dringt er al geruime tijd bij het Openbaar Ministerie en NCTV op aan om de beelden van de bewakingscamera's op Schiphol, waarop de passagiers van vlucht MH17 te zien zijn, beschikbaar te stellen aan de nabestaanden. Dit stuit op allerlei juridische en praktische bezwaren. We hebben er bij het kabinet op aangedrongen nogmaals te kijken wat de mogelijkheden zijn en daarbij ook zo nodig te inzet van nabestaanden aangeboden. Toegezegd is, dat minister Blok in overleg gaat met het Openbaar Ministerie en dat nader overleg wordt gevoerd met de stichting.
- **Wrakstukken in Gilze-Rijen:** Nabestaanden kunnen, indien zij dit willen, de reconstructie van het vliegtuig bezoeken. Maar omdat de hangar waarin de reconstructie is geplaatst, op militair terrein staat, is het bezoeken niet echt eenvoudig. Daarnaast het gereconstrueerde toestel formeel bewijsmateriaal, dat onaangetaast moet blijven. Om te bezien of wellicht een andere werkwijze bij de bezoeken gevolgd moet worden (bijvoorbeeld 1 of 2 keer per jaar de gelegenheid bieden), gaat de stichting een uitvraag doen bij de aangesloten nabestaanden om de behoefte aan een bezoek van het toestel te peilen.
- **Arbeid, zorg en welzijn nabestaanden:** nogmaals is aandacht gevraagd bij het kabinet voor het welzijn van de nabestaanden. Er hebben ons signalen bereikt, dat mensen in hun werksituatie of uitkeringssituatie in de problemen zijn gekomen. Er is een contactpersoon aangewezen die voor de nabestaanden benaderbaar is, maar dit neemt niet alle problemen weg.

Wij houden u op de hoogte.

Namens het bestuur van de Stichting Vliegcramp MH17,
Evert van Zijtveld
Piet Ploeg